

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı: Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca [2018/11201 sayılı "Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Karar"](#) kapsamında yürütülen Cazibe Merkezleri Programı ile Cazibe Merkezleri Programı Değerlendirme Komitesi tarafından değerlendirilerek uygun bulunan başvurular, aşağıda listelenen görece az gelişmiş illere yine aşağıda belirtilen sektörlerde yapılacak olan ve [2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar](#) kapsamında düzenlenen teşvik belgeli yatırımlar Enerji ve 6. Bölge illerde sağlanan teşviklerden yararlandırılmaktadır. Komite, tarafından uygun bulunmayan başvurular, 2012/3305 sayılı Karar kapsamında yatırım teşvik belgesi ile sağlanan teşviklerden yararlanabilir. 2018/11201 sayılı Karar kapsamında sağlanan destekler, talep edilmesi ve Komite tarafından uygun görülmesi halinde, 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında 22/11/2016 tarihinden sonra yapılan müracaatlara istinaden, bu Kararda aranan şartları sağlayan imalat sanayii yatırımları ile çağrı merkezi ve veri merkezi yatırımları için düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

Aşağıdaki bilgiler

- [Mevzuat ve Kaynaklar](#)
- [Tanımlar](#)
- [Desteklenen Sektörler, Asgari Yatırım Şartları ve Yatırımın Desteklendiği İller](#)
- [Sağlanabilecek Teşvik Unsurları](#)
- [Başvurular ve Değerlendirme Süreci](#)
- [Enerji Desteği başvuruları ve destekten yararlanma süreci detayları](#)

Mevzuat ve Kaynaklar

- [2018/11201 sayılı Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Karar](#)
- [Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkında 2018/11201 Sayılı Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ](#)
- [2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar](#)
- [Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ \(Tebliğ No: 2012/1\)](#)
- [US-97 Sınıflandırmasına göre Sektörler](#)
- [Elektronik Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Sisteminde \(E-TUYS\) Kullanıcı Yetkilendirmesi ve Belge Başvuruları hakkında bilgilendirme sayfası](#)

Tanımlar

Tanım	Açıklama
Yeni Yatırım	15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın uygulanmasına ilişkin tebliğde belirtilen komple yeni, modernizasyon, tevsi, entegrasyon ve ürün çeşitlendirme niteliğindeki yatırımlar
Komite	Cazibe Merkezleri Programı Değerlendirme Komitesi
Komisyon	Enerji Desteği uygulamasını yürütmek üzere illerde Valilik bünyesinde oluşturulacak Enerji Desteği Komisyonu
Çağrı merkezi	Kurumların temasta oldukları kişi veya kurumlarla olan ve çeşitli iletişim kanallarıyla gerçekleşen etkileşimlerini yürüttükleri, donanım, yazılım ve çalışanlar ile bunları barındıran binadan müteşekkil merkezi yapı
Veri Merkezi	Belirli iş süreçlerinin işletilmesi için gerekli elektronik formdaki bilgilerin depolanıp işlenmesi amacıyla kullanılan donanım ve yazılımlar ile bunları destekleyen ve barındıran fiziksel sistem ve unsurlardan müteşekkil merkezi bilgi işlem yapısı
Beyaz alan	Sunucu, veri depolama ve ağ birimleri gibi bilgi teknolojileri donanımlarının yer aldığı, yükseltilmiş taban ile kaplı, enerji ve iklimlendirme altyapısı kurulmuş, gaz, yangın, nem gibi tehlikelere karşı önlemlerin alındığı veri merkezi alanı
ANSI/TIA-942	Veri merkezlerinin yer, mimari, güvenlik, hizmet sürekliliği gibi hususlara ilişkin kriterlerini tanımlayan uluslararası standardı
Uptime Institute TIER-3	Veri merkezlerinin yer, mimari, güvenlik, hizmet sürekliliği gibi hususlara ilişkin kriterlerini tanımlayan uluslararası standardı

Desteklenen Sektörler, Asgari Yatırım Şartları ve Yatırımın Desteklendiği İller

Sektör	Asgari Yatırım Şartları	Yatırımların Desteklendiği İller
İmalat Sanayi (US-97 Kodu: 15-37)	<ul style="list-style-type: none">Yatırım yeri: Organize Sanayi Bölgesi veya Endüstri BölgesiAsgari Sabit Yatırım Tutarı: 2 milyon TL2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının EK-4'ünde yer alan "teşvik edilmeyecek yatırımlar" bu Karar kapsamında da değerlendirmeye alınmaz.	<ul style="list-style-type: none">AdıyamanAğrıArdahanBatmanBayburtBingölHakkâriİğdırKarsKilisMalatyaMardin

Sektör	Asgari Yatırım Şartları	Yatırımların Desteklendiği İller	
Çağrı Merkezi	<ul style="list-style-type: none">Asgari İstihdam: 200 kişi	<ul style="list-style-type: none">BitlisDiyarbakırElâziğErzincanErzurumGümüşhane	<ul style="list-style-type: none">MuşSiirtŞanlıurfaŞırnakTunceliVan
Veri Merkezi	<ul style="list-style-type: none">Hizmet standardı: ANSI/TIA-942 veya Uptime Institute TIER-3 veya üstü seviyede olmakAsgari Beyaz Alan büyüklüğü: 5.000 m²		

Sağlanabilecek Teşvik Unsurları

#	Teşvik unsurları	
1	Enerji Desteği	<p>İşletme döneminde gerçekleşen aylık Enerji Giderlerinin %30'u Bakanlık bütçesinden desteklenmektedir.</p> <ul style="list-style-type: none">Destek süresi: Azami 3 yılDestek tutarının sabit yatırım tutarına oranı: Azami %25Destek tutarı üst limiti: 10 milyon TL
2	KDV İstisnası	Makine ve Teçhizat alımları ile Yazılım ve Gayri Maddi Hak satış ve Kiralamaları için KDV İstisnası
3	Gümrük Vergisi Muafiyeti	Makine ve Teçhizat alımları için ithal ise ayrıca Gümrük Vergisi Muafiyeti
4	Yıllık Kurumlar Vergisi İndirimi (Şahıs firmaları için Gelir Vergisi İndirimi)	<ul style="list-style-type: none">Yıllık Vergi İndirimi Oranı: %90 (2017, 2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 yıllarında gerçekleştirilecek İmalat Sanayi yatırım harcamaları için %100)Yatırıma Katkı Oranı: %50 (2017, 2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 yıllarında gerçekleştirilecek İmalat Sanayi yatırım harcamaları için %65)
	Yatırım dönemi vergi indirimi	<ul style="list-style-type: none">Toplam Vergi İndiriminin azami %80'i (2017, 2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 yıllarında gerçekleştirilecek İmalat Sanayi yatırım harcamaları için %100)
5	Yatırım kapsamında istihdam edilen çalışanlar için asgari ücrete tekabül eden "Sigorta Primi İşveren Hissesi" Desteği	<ul style="list-style-type: none">10 yıl

#	Teşvik unsurları	
6	Yatırım kapsamında istihdam edilen çalışanlar için asgari ücrete tekabül eden "Sigorta Primi İşçi Hissesi" Desteği	<ul style="list-style-type: none">10 yıl
7	Yatırım Yeri Tahsisi	https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=13400&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5
8	Faiz/Kâr Payı Desteği	<ul style="list-style-type: none">Faiz Desteğinden yararlanılabilecek kredi türü: Asgari 1 yıl Vadeli Yatırıma Yönelik TL kredilerFaiz Desteğinden yararlanılabilecek kredinin teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarına oranı: Azami %70Faiz Desteği tutarı:<ul style="list-style-type: none">TL kredilerde 7 puan indirimDöviz Kredileri ve Döviz Endeksli kredilerde 2 puan indirimİndirim tutarının üst limiti: 1,8 milyon TLFaiz Desteğinden yararlanılabilecek kredi kullanılabilecek finansal kuruluşlar (Bakanlıkla faiz protokolü imzalayan finansal kuruluşlar): https://1drv.ms/b/s!AvA4x730I0hb7nBdsUd5fCxBRvj4
9	İlave Teşvikler	<p>İnşaat Giderleri için KDV İadesi (İmalat sanayi yatırımları için)</p> <p>3065 sayılı KDV Kanununun Geçici 37. Maddesi ve 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Geçici 37 nci Maddesi ile 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 9 uncu Maddesinin Uygulanma Süreleri Hakkında Karar (Karar Sayısı: 1950) uyarınca 2017, 2018, 2019, 2020 ve 2021 yılı süresince İnşaat işleri kapsamında ödenen ve indirim yoluyla telafi edilemeyen KDV için iade (İmalat Sanayi yatırımları için geçerli)</p>
		<p>İmar ile ilgili Harçlardan İstisnalar</p> <ul style="list-style-type: none">2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 80. Maddesi uyarınca Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen yapı ve tesisler aşağıdaki harçlardan müstesnadır:<ul style="list-style-type: none">Bina İnşaat HarcıYapı Kullanma İzni HarcıBelediye sınırları ve mücavir alanlar içinde İmar Kanunu'na göre ilk kez yapılan veya istek üzerine gerçekleştirilen müteakip parselasyon işlemleri kapsamında "Parselasyon Harcı"Verilecek ifraz ve tevhit kararları kapsamında "İfraz ve Tevhit Harcı"Proje tasdik işlemleri kapsamında "Plan ve Proje Tasdik Harcı"Zemin ve yol kanal açma izni verilmesi, yapım ve yıkım artığı malzeme ile toprak kazısının taşınması için belediyelerce yer gösterilmesi ve bu yerlerin tesviyesi kapsamında "Zemin Açma İzni ve Toprak Hafriyatı Harcı"

#	Teşvik unsurları	
		<ul style="list-style-type: none">• 492 sayılı Harçlar Kanunu kapsamında Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yer alan <u>yatırım mallarına</u> ilişkin olarak aşağıda belirtilen kağıtlara dair işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.<ul style="list-style-type: none">○ Yatırım Teşvik Belgesi sahibi yatırımcılarla bu malların üreticileri ve tedarikçileri arasında düzenlenen kâğıtlar○ Münhasıran yatırım döneminde belge kapsamındaki yatırıma yönelik <u>gayri maddi hakların kiralanması ve satın alınmasına</u> ilişkin düzenlenen kâğıtlar○ Belge kapsamında <u>sabit kıymet yatırımlarının imal ve inşasına</u> yönelik düzenlenen sözleşmeler, taahhütnameler, teminatlar ve bu mahiyetteki kâğıtlar○ Söz konusu yatırımlara yönelik <u>danışmanlık ve teknik müşavirlik hizmetlerine</u> ilişkin düzenlenen kâğıtlarla• 492 sayılı Harçlar Kanunu'nda belirtilen harçlar:<ul style="list-style-type: none">○ Yargı harçları○ Noter harçları○ Vergi Yargısı Harçları○ Tapu ve Kadastro harçları○ Konsolosluk harçları○ Pasaport, ikamet tezkeresi, çalışma izni, çalışma izni muafiyeti, vize ve Dışişleri Bakanlığı tasdik harçları○ Gemi ve liman harçları○ İmtiyazname, ruhsatname ve diploma harçları○ Trafik harçları
	Damga Vergisi İstisnası	<ul style="list-style-type: none">• Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nin (Seri No: 60) 9. Maddesinin 11. Fıkrasının a) bendi uyarınca aşağıda listelenen kağıtlar Damga Vergisinden müstesnadır:<ul style="list-style-type: none">○ Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarına ilişkin olarak Yatırım Teşvik Belgesi sahibi yatırımcılarla bu malların üreticileri ve tedarikçileri arasında düzenlenen kağıtlara,○ Münhasıran yatırım döneminde Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki yatırıma yönelik gayri maddi hakların kiralanması ve satın alınmasına ilişkin düzenlenen kağıtlara,○ Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki sabit kıymet yatırımlarının imal ve inşasına yönelik düzenlenen sözleşmeler, taahhütnameler, teminatlar ve bu mahiyetteki kağıtlara,

#	Teşvik unsurları
	<ul style="list-style-type: none">Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki yatırımlara yönelik danışmanlık ve teknik müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlenen kağıtlara
	<p>Bina (Emlak) Vergisi Muafiyeti</p> <p>Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nin (Seri No: 69) 3. Maddesi uyarınca Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen Binalar, inşaatın sona erdiği tarihi takip eden bütçe yılından itibaren 5 yıl süre ile Bina Vergisi Muafiyetinden yararlandırılır.</p>
	<p>Arazi (Emlak) Vergisi Muafiyeti</p> <p>Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nin (Seri No: 69) 4. Maddesi uyarınca Teşvik Belgeli Yatırım kapsamında arsa alımı öngörülmesi halinde arsanın satın alınımından itibaren teşvik belgesi süresi sonuna kadar Arazi Vergisi muafiyeti uygulanır.</p>

Başvuru ve Değerlendirme süreci

- Karar kapsamında yer alan desteklerden yararlanmak için, 20/6/2012 tarihli ve 28329 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2012/1)'de belirtilen teşvik belgesi müracaatında aranan bilgi ve belgelerle Bakanlığa müracaat edilir.
- Bakanlıkça ön değerlendirmesi yapılan yatırım projeleri dönemler itibarıyla Komitenin değerlendirmesine sunulur. Cazibe Merkezleri Programı Değerlendirme Komitesi tarafından 2018/11201 sayılı Karar kapsamında desteklenmesi uygun görülen projeler için yatırım teşvik belgesi düzenlenir. Bu kapsamda desteklenmesi uygun görülmeyen projeler ise talep edilmesi halinde yürürlükteki Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında değerlendirilebilir.
- Komite, Sanayi ve Teknoloji Bakanının koordinasyonunda Hazine ve Maliye Bakanı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından oluşur. Komite, ihtiyaç duyulması halinde yatırım projelerini değerlendirmek üzere toplanır. Komitenin sekretarya görevini Bakanlık yürütür. Yatırım projelerinden Komite tarafından, Cazibe Merkezleri Programı kapsamındaki illerin ekonomik ve sosyal kalkınmasının gerçekleştirilmesi, refahının ve istihdamının artırılması, göçün azaltılması, katma değeri ve yerlilik oranı yüksek ürünlerin üretilmesine ilişkin hususlar değerlendirilmek suretiyle uygun bulunanlar, Program kapsamındaki desteklerden yararlandırılabilir.

Enerji Desteği başvuruları ve destekten yararlanma süreci detayları

- Enerji desteğinin uygulanabilmesi için, teşvik belgesinin tamamlama vizesinin yapılmış olması gerekir. Enerji desteği, teşvik belgesinin tamamlama vizesinin yapıldığı ayı takip eden ay düzenlenecek elektrik faturası ile başlamak üzere 3 yıl süreyle uygulanır.
- Enerji desteğinden yararlanılabilmesi için, Komisyona ilk kez yapılacak müracaatlarda aşağıdaki bilgi ve belgeler aranır:

- Firmayı temsil ve ilzama yetkili kişiler tarafından imzalanmış dilekçe
 - Tamamlama vizesi yapılmış yatırım teşvik belgesinin sureti
 - Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkında 2018/11201 Sayılı Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ EK-1'deki örneğe uygun olarak hazırlanmış Bilgi Formu
 - Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkında 2018/11201 Sayılı Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ EK-2'deki örneğe uygun olarak hazırlanmış beyan ve taahhüt
 - Teşvik belgesi kapsamı yatırımın bulunduğu tesise ait geçerli kapasite raporu (kapasite raporu düzenlenemeyen işletmeler için Ticaret ve/veya Sanayi Odaları ya da ilgili kurumlar tarafından düzenlenen ekspertiz raporu)
 - İlgili dağıtım şirketi tarafından onaylanmış firma unvanı, işyeri adresi, elektrik abone numarası ve sayaç numarasını belirtir belge,
 - Firmanın vergi dairesi adı, vergi numarası, hesabının bulunduğu banka ve IBAN
 - Bakanlıkça gerek görülmesi halinde talep edilecek diğer bilgi ve belgeler
- Ödemesi fatura döneminde peşin olarak yapılmış elektrik faturası ve ödeme belgesi her bir dönemde Komisyona ibraz edilir.
 - Çağrı merkezi yatırımlarında asgari 200 kişi çalıştırıldığına ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumundan alınacak belgenin uygulama süresince yapılacak tüm destek başvurularında ibraz edilmesi gerekir.
 - Aynı firmanın farklı altyapılarda birden fazla teşvik belgeli tesisinin bulunması halinde, her bir tesis için ayrı ayrı müracaat edilmesi gerekir.
 - Müracaata ilişkin tüm bilgi ve belgeler ile listelerin birer örneği Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğüne saklanır.
 - Enerji desteği uygulamasının yürütülebilmesini teminen Vali veya Vali tarafından tayin edilen Vali yardımcılarında birisinin başkanlığında il düzeyinde bir Enerji Desteği Komisyonu kurulur. Komisyona, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, Vergi Dairesi Müdürlüğü, Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü, Kalkınma Ajansı ile elektrik dağıtım şirketinden birer temsilci katılır.
 - Komisyonda yer alacak kurum ve kuruluşların hangi düzeyde temsil edileceği Valilik tarafından belirlenir. Komisyonun Sekretarya hizmetleri Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğüne yürütülür.
 - Komisyon, ilde bulunan işletmelerin enerji desteği taleplerini aylık dönemler halinde değerlendirir.
 - Komisyon, Kararda ve bu Tebliğde belirtilen hükümler çerçevesinde, tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesindeki sabit yatırım tutarını, enerji desteği oranını, süresini ve miktarını, belgenin özel şartlarını ve yatırımcı tarafından ibraz edilen elektrik faturasının ilgili teşvik belgesi kapsamı yatırıma ait olup olmadığını dikkate alarak işlem yapar.
 - Komisyonda bulunan kurum temsilcileri kendi görev alanlarına giren bilgilerin doğruluğundan sorumludur. Komisyon, gerekli görmesi halinde müracaatların değerlendirilmesi için ildeki diğer kurum ve kuruluşlardan bilgi talep edebilir.

- Komisyonca enerji desteği ödenecek firmalara ilişkin bilgiler Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkında 2018/11201 Sayılı Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ EK-3'teki formata göre listelenir ve Komisyon üyeleri tarafından imzalanarak her ay Bakanlığa gönderilir. Bakanlıkça yapılacak inceleme neticesinde, destekten yararlanması uygun görülen yatırımlar için Şubat, Mayıs, Ağustos ve Kasım aylarında bütçe imkânları çerçevesinde enerji desteği ödemesi yapılır.
- Enerji desteği ile ilgili olarak işletmelerin enerji giderinin hesaplanmasında, eski dönem borçları, gecikme faizleri, ceza bedelleri ve KDV hariç enerjinin temin edildiği kurum veya kuruluşlarca düzenlenmiş ve bedeli peşin olarak fatura döneminde ödenmiş fatura tutarları dikkate alınır.
- Mevcut tesisler ile teşvik belgeli yatırımların aynı elektrik sayacını kullanması durumunda, enerji desteği uygulaması ilgili sayaca ait elektrik faturasının tutarı üzerinden yapılır.
- Tamamlama vizesi yapılmış olan teşvik belgesi ile ilgili destek uygulaması devam ederken, aynı sayaçtan beslenen işletme için enerji desteği ihtiva eden başka teşvik belgeleri kapsamı yatırımların da tamamlama vizelerinin yapılmış olması ve talep edilmesi halinde; her bir belgenin destekten yararlanma süresinin müstakil olarak takip edilmesi, Birlikte uygulamanın yapılacağı dönemlerde, ilgili belgenin sabit yatırım tutarının, bütün belgelerin sabit yatırım tutarları toplamına oranı dikkate alınmak suretiyle, her bir belgenin azami destek tutarından düşüm yapılması, kaydıyla destek ödemesi yapılır.
- Komisyonca belirlenen Enerji Desteği tutarlarının Bakanlıkça uygun görülmesi ve yatırımcının; 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmaması veya tecil ve/veya taksitlendirilmesi ya da yapılandırılması ve yapılandırmanın bozulmamış olması, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 22/A maddesi uyarınca Maliye Bakanlığı tahsilat dairelerine müracaat tarihinden önceki 15 gün içerisinde vadesi geçmiş borcunun bulunmaması, koşuluyla Enerji Desteği, Komisyonun Bakanlığa yaptığı müracaat sırası gözetilerek, Bakanlıkça Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına gönderilen Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkında 2018/11201 Sayılı Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ EK-4'te yer alan aktarım formu dikkate alınarak, genel bütçeden ayrılan kaynaktan yatırımcıların Banka hesaplarına aktarılır.